

CÔNG THỨC CẦN NHỚ LỚP 11

1. Các công thức lượng giác cơ bản:

$$\begin{aligned} * \sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha &= 1 \\ * 1 + \tan^2 \alpha &= \frac{1}{\cos^2 \alpha}, \quad \alpha \neq \frac{\pi}{2} + k\pi, k \in \mathbb{Z} \\ * 1 + \cot^2 \alpha &= \frac{1}{\sin^2 \alpha}, \quad \alpha \neq k\pi, k \in \mathbb{Z} \\ * \tan \alpha \cdot \cot \alpha &= 1, \quad \alpha \neq k\frac{\pi}{2}, k \in \mathbb{Z} \end{aligned}$$

2. Giá trị lượng giác các cung đối nhau:

$$\begin{aligned} * \cos(-\alpha) &= \cos \alpha & * \sin(-\alpha) &= -\sin \alpha \\ * \tan(-\alpha) &= -\tan \alpha & * \cot(-\alpha) &= -\cot \alpha \end{aligned}$$

3. Giá trị lượng giác của các cung bù nhau:

$$\begin{aligned} * \sin(\pi - \alpha) &= \sin \alpha & * \cos(\pi - \alpha) &= -\cos \alpha \\ * \tan(\pi - \alpha) &= -\tan \alpha & * \cot(\pi - \alpha) &= -\cot \alpha \end{aligned}$$

4. Giá trị lượng giác của các cung hơn kém π :

$$\begin{aligned} * \sin(\alpha + \pi) &= -\sin \alpha & * \cos(\alpha + \pi) &= -\cos \alpha \\ * \tan(\alpha + \pi) &= \tan \alpha & * \cot(\alpha + \pi) &= \cot \alpha \end{aligned}$$

5. Giá trị lượng giác của các cung phụ nhau:

$$\begin{aligned} * \sin\left(\frac{\pi}{2} - \alpha\right) &= \cos \alpha & * \cos\left(\frac{\pi}{2} - \alpha\right) &= \sin \alpha \\ * \tan\left(\frac{\pi}{2} - \alpha\right) &= \cot \alpha & * \cot\left(\frac{\pi}{2} - \alpha\right) &= \tan \alpha \end{aligned}$$

6. Giá trị lượng giác của các cung hơn kém $\frac{\pi}{2}$:

$$\begin{aligned} \sin\left(\alpha + \frac{\pi}{2}\right) &= \cos \alpha & \cos\left(\alpha + \frac{\pi}{2}\right) &= -\sin \alpha \\ \tan\left(\alpha + \frac{\pi}{2}\right) &= -\cot \alpha & \cot\left(\alpha + \frac{\pi}{2}\right) &= -\tan \alpha \end{aligned}$$

7. Công thức cộng:

$$\begin{aligned} * \cos(a - b) &= \cos a \cos b + \sin a \sin b \\ * \cos(a + b) &= \cos a \cos b - \sin a \sin b \\ * \sin(a - b) &= \sin a \cos b - \cos a \sin b \\ * \sin(a + b) &= \sin a \cos b + \cos a \sin b \end{aligned}$$

$$* \tan(a \pm b) = \frac{\tan a \pm \tan b}{1 \mp \tan a \cdot \tan b}$$

8. Công thức nhân đôi và nhân ba:

$$\begin{aligned} * \cos 2a &= \cos^2 a - \sin^2 a & * \sin 2a &= 2 \sin a \cdot \cos a \\ &= 2 \cos^2 a - 1 & * \tan 2a &= \frac{2 \tan a}{1 - \tan^2 a} \\ &= 1 - 2 \sin^2 a \end{aligned}$$

$$* \cos 3a = 4 \cos^3 a - 3 \cos a$$

$$* \sin 3a = 3 \sin a - 4 \sin^3 a$$

9. Công thức hạ bậc:

$$* \cos^2 a = \frac{1 + \cos 2a}{2} \quad * \sin^2 a = \frac{1 - \cos 2a}{2}$$

10. Công thức biến đổi tích thành tổng:

$$\begin{aligned} * \cos a \cos b &= \frac{1}{2} [\cos(a + b) + \cos(a - b)] \\ * \sin a \sin b &= -\frac{1}{2} [\cos(a + b) - \cos(a - b)] \\ * \sin a \cos b &= \frac{1}{2} [\sin(a + b) + \sin(a - b)] \end{aligned}$$

11. Công thức biến đổi tổng thành tích:

$$\begin{aligned} * \cos u + \cos v &= 2 \cos \frac{u + v}{2} \cos \frac{u - v}{2} \\ * \cos u - \cos v &= -2 \sin \frac{u + v}{2} \sin \frac{u - v}{2} \\ * \sin u + \sin v &= 2 \sin \frac{u + v}{2} \cos \frac{u - v}{2} \\ * \sin u - \sin v &= 2 \cos \frac{u + v}{2} \sin \frac{u - v}{2} \end{aligned}$$

12. Vài tỉ số lượng giác thông dụng:

Cung	0(rad)	$\frac{\pi}{6}$	$\frac{\pi}{4}$	$\frac{\pi}{3}$	$\frac{\pi}{2}$
	0°	30°	45°	60°	90°
sin	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	1
cos	1	$\frac{\sqrt{3}}{2}$	$\frac{\sqrt{2}}{2}$	$\frac{1}{2}$	0
tang	0	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	1	$\sqrt{3}$	
cotg		$\sqrt{3}$	1	$\frac{\sqrt{3}}{3}$	0

13. Phương trình lượng giác cơ bản:

• $\sin x = a$ (1)

nếu a là 1 nghiệm của (1), nghĩa là $\sin \alpha = a$

$$(1) \Leftrightarrow \sin x = \sin \alpha \Leftrightarrow \begin{cases} x = \alpha + k2\pi \\ x = \pi - \alpha + k2\pi \end{cases} \quad k \in \mathbb{Z}$$

• $\cos x = a$ (2)

nếu a là 1 nghiệm của (2), nghĩa là $\cos \alpha = a$ thì

$$(2) \Leftrightarrow \cos x = \cos \alpha \Leftrightarrow x = \pm \alpha + k2\pi, k \in \mathbb{Z}$$

• $\tan x = a$ (3)

nếu α là 1 nghiệm của (3), nghĩa là $\tan \alpha = a$ thì

$$(3) \Leftrightarrow \tan x = \tan \alpha \Leftrightarrow x = \alpha + k\pi, k \in \mathbb{Z}$$

$$\bullet \cot x = a \quad (4)$$

nếu α là 1 nghiệm của (4), nghĩa là $\cot \alpha = a$ thì

$$(4) \Leftrightarrow \cot x = \cot \alpha \Leftrightarrow x = \alpha + k\pi, k \in \mathbb{Z}$$

Chú ý: $\sin x = a$, $\cos x = a$ có nghiệm khi $|a| \leq 1$
 $\tan x = a$, $\cot x = a$ có nghiệm với $\forall a$

14. Phương trình bậc nhất đối với sinx và cosx

$$* a \sin x \pm b \cos x = c \Leftrightarrow \sqrt{a^2 + b^2} \sin(x \pm \alpha) = c$$

$$* a \cos x \pm b \sin x = c \Leftrightarrow \sqrt{a^2 + b^2} \cos(x \mp \alpha) = c$$

(cos nhớ đổi dấu)

$$\left(\text{Với } \cos \alpha = \frac{a}{\sqrt{a^2 + b^2}}, \sin \alpha = \frac{b}{\sqrt{a^2 + b^2}} \right)$$

Cả hai PT trên muốn tìm α bấm shift cos $\sqrt{a^2 + b^2}$

Chú ý: Các PT trên có nghiệm $\Leftrightarrow a^2 + b^2 \geq c^2$

15. PT thuần nhất bậc hai đối với sinx và cosx

$$\text{Dạng: } a \sin^2 x + b \sin x \cos x + c \cos^2 x = d \quad (6)$$

Cách giải:

B1: thử với $\cos x = 0$ có thỏa (6) không?

B2: Chia 2 vế của (6) cho $\cos^2 x \neq 0$ ta được pt:

$$a \tan^2 x + b \tan x + c = \frac{d}{\cos^2 x}$$

$$\Leftrightarrow a \tan^2 x + b \tan x + c = d(1 + \tan^2 x)$$

$$\Leftrightarrow (a-d)\tan^2 x + b \tan x + c - d = 0 \text{ đây là ptb2 đã biết}$$

16. Phương trình đối xứng đối với sinx và cosx

$$\text{Dạng: } a(\sin x + b \cos x) + b \sin x \cos x = c \quad (7)$$

Cách giải: Đặt $t = \sin x + \cos x$ đk: $|t| \leq \sqrt{2}$

Khi đó $\sin x \cos x = \frac{t^2 - 1}{2}$ thay vào (7) ta được pt:

$$at^2 + b \frac{t^2 - 1}{2} = c \text{ đây là pt bậc hai đã biết}$$

17. Quy tắc công: Một công việc được hoàn thành bởi 1 trong 2 hành động. Nếu HĐ1 có m cách thực hiện, HĐ2 có n cách thực hiện không trùng với bký cách nào của HĐ1 thì công việc đó có m+n cách thực hiện

18. Quy tắc nhân: Một công việc được hoàn thành bởi 2 hành động liên tiếp. Nếu có m cách thực hiện HĐ1, Và ứng với mỗi cách đó có n cách thực hiện HĐ2 thì có m.n cách hoàn thành công việc.

Chú ý: Các quy tắc trên có thể mở rộng cho nhiều HĐ.

19. Hoán vị: Kết quả của sự sắp xếp n phần tử của A theo một thứ tự nào đó đgl một hoán vị của tập A.

Số hoán vị của A kí hiệu: P_n ta có:

$$P_n = n.(n-1).(n-2)...2.1 = n!$$

20. Chỉnh hợp: Kết quả việc lấy k phần tử của A ($1 \leq k \leq n$) Và xếp theo một thứ tự nào đó được gọi là một chỉnh hợp chập k của n phần tử.

$(C)' = 0$ (C: hằng số) $(x)' = 1$ $(C.x)' = C$	Với u là một hàm số
$(x^n)' = n.x^{n-1}$	$(u^n)' = n.u^{n-1}.u'$
$\left(\frac{1}{x}\right)' = -\frac{1}{x^2} \quad (x \neq 0)$	$\left(\frac{1}{u}\right)' = -\frac{u'}{u^2}$
$(\sqrt{x})' = \frac{1}{2\sqrt{x}} \quad (x > 0)$	$(\sqrt{u})' = \frac{u'}{2\sqrt{u}}$
$(\sin x)' = \cos x$	$(\sin u)' = u' \cos u$
$(\cos x)' = -\sin x$	$(\cos u)' = -u' \sin u$
$(\tan x)' = \frac{1}{\cos^2 x}$	$(\tan u)' = \frac{u'}{\cos^2 u}$
$(\cot x)' = -\frac{1}{\sin^2 x}$	$(\cot u)' = -\frac{u'}{\sin^2 u}$
Đạo hàm tổng, Hiệu, Tích và Thương	
$*(u \pm v)' = u' \pm v'$	$*(u.v)' = u'.v + u.v'$
$*\left(\frac{u}{v}\right)' = \frac{u'.v - u.v'}{v^2}$	$*(k.u)' = k.u'$ (k là hằng số)
* PTTT của đồ thị $h_s: y=f(x)$ tại điểm $M(x_0; y_0)$: $y = y'(x_0).(x - x_0) + y_0$	

Số các chỉnh hợp chập k của n p.tử kí hiệu: A_n^k ta có:

$$A_n^k = \frac{n!}{(n-k)!}$$

21. Tổ hợp: Một tập con gồm k p.tử của A

($1 \leq k \leq n$) được gọi là một tổ hợp chập k của n p.tử.

Số các tổ hợp chập k của n phần tử kí hiệu: C_n^k ta có:

$$C_n^k = \frac{n!}{k!(n-k)!}$$

Tính chất:

$$C_n^k = C_n^{n-k}$$

$$C_{n-1}^{k-1} + C_{n-1}^k = C_n^k$$

22. Công thức nhị thức Niu-Ton

$$(a+b)^n = C_n^0 a^n + C_n^1 a^{n-1} b + \dots + C_n^k a^{n-k} b^k + \dots + C_n^n b^n$$

$$(a+b)^n = \sum_{k=0}^n C_n^k a^{n-k} b^k$$

23. Bảng công thức đạo hàm

24. Biểu thức tọa độ của phép tịnh tiến:

Trong mp oxy cho điểm $M(x;y)$, $M'(x';y')$ và $\vec{v}(a;b)$

$$T_v(M) = M' \Leftrightarrow \begin{cases} x' = x + a \\ y' = y + b \end{cases}$$

25. Biểu thức tọa độ của phép Đối xứng trục:

- Trong mp oxy cho điểm $M(x;y)$ gọi $M'(x';y') = \mathcal{D}_d(M)$

- * Nếu chọn d là trục ox , thì $\Leftrightarrow \begin{cases} x' = x \\ y' = -y \end{cases}$

- * Nếu chọn d là trục oy , thì $\Leftrightarrow \begin{cases} x' = -x \\ y' = y \end{cases}$

26. Biểu thức tọa độ của phép Đối tâm:

- Trong mp oxy cho điểm $M(x;y), I(a;b)$ gọi

$$M' = \mathcal{D}_I(M) = (x'; y'), \text{ khi đó } \begin{cases} x' = 2a - x \\ y' = 2b - y \end{cases}$$

- * Nếu chọn I là gốc tọa độ $O(0;0)$ thì:

$$M' = \mathcal{D}_O(M) = (x'; y'), \text{ khi đó } \begin{cases} x' = -x \\ y' = -y \end{cases}$$